

Innst. 350 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Dokument 8:121 S (2016–2017)

Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan Bøhler, Hadia Tajik, Lene Vågslid, Kari Henriksen og Jorodd Asphjell om å bekjempe gjengkriminalitet og organisert kriminalitet

Til Stortinget

Bakgrunn

Stortingsrepresentantene Jan Bøhler, Hadia Tajik, Lene Vågslid, Kari Henriksen og Jorodd Asphjell fremmet 26. april følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen sørge for at fagmiljøer som arbeider mot organisert kriminalitet i politiet, ikke svekkes, men styrkes, ved ny organisering av de nye politidistriktene.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at politiet er i stand til å møte de kriminelle gjengene og den organiserte kriminaliteten på en god, langsiktig og konsentrert måte.
3. Stortinget ber regjeringen styrke det lokale forebyggende arbeidet mot gjengkriminalitet.
4. Stortinget ber regjeringen sørge for at taushetsplikten ikke er til hinder for god tverretattlig og tverrfaglig samarbeid for å nå unge gjengmedlemmer og forebygge at flere ungdommer rekrutteres til kriminelle gjenger.
5. Stortinget ber regjeringen sørge for at politiet har særlig innsats rettet mot gjengmiljøer som har fotfeste i boområder, nær skoler eller i nærheten av organiserte fritidsaktiviteter.
6. Stortinget ber regjeringen legge bedre til rette for at politiet skal kunne bruke oppholdsforbud for å forebygge voldshendelser og vurdere om det bør

gis mulighet til å illegge oppholdsforbud i særlige områder etter endt soning.

7. Stortinget ber regjeringen innføre et systematisk arbeid med exit-program for gjengmedlemmer.
8. Stortinget ber regjeringen bedre oppfølgingen av og tilbudet til mulige ofre for organisert kriminalitet, som ofre for menneskehandel og tvangsarbeid, og dermed også legge til rette for å avdekke og etterforske flere bakmenn og oppklare flere saker.
9. Stortinget ber regjeringen styrke Norges internasjonale innsats mot organisert kriminalitet, særlig gjennom Europol og Østersjøsam arbeidet.
10. Stortinget ber regjeringen legge frem en sak for Stortinget om oppfølging av Meld. St. 7 (2010–2011) Kampen mot organisert kriminalitet, herunder arbeidet med å 'følge pengene'.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Kari Henriksen, lederen Hadia Tajik og Lene Vågslid, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Hårek Elvenes, Peter Christian Frølich og Anders B. Werp, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen og Ulf Leirstein, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, vil vise til representantforslag Dokument 8:121 S (2016–2017) om å bekjempe gjengkriminalitet og organisert kriminalitet.

Komiteen deler forslagsstillernes bekymring når det kommer til utviklingen av gjengvirksomhet som opererer med narkotikalanging og annen organisert kriminalitet.

Komiteen viser til at dette også omfatter internasjonale kriminelle nettverk som opererer i Norge. Komiteen er videre enig med forslagsstillerne i at denne type kriminalitet er ressurskrevende for politiet, og politiet må sikres de metoder og ressurser som er nødvendige i møte med dette.

Komiteen registrerer at forslagsstillerne etterlyser organisert kriminalitet som begrep og målsetting i tildelingsbrevet for de årlige politibudsjettene. Komiteen registrerer videre at forslagsstillerne problematiserer hvorvidt arbeidet mot organisert kriminalitet vil bli ivare tatt på en god måte under gjennomføringen av politireformen.

Komiteen viser til at forslagsstillerne peker på at utfordringene er annerledes i storbyer som Oslo, og at dette må ivaretas under gjennomføringen av politireformen.

Komiteen legger til grunn at forslagsstillerne foreslår flere tiltak i forbindelse med arbeidet mot organisert kriminalitet. Forslagene omhandler blant annet tiltak i forbindelse med nærpolitireformen, lokalt forebyggende arbeid, taushetsplikt, oppholdsforbud, systematisk arbeid og oppfølging rettet mot gjengmedlemmer, internasjonal innsats mv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at forslagene må sees i sammenheng med pågående prosesser på justisfeltet. Flertallet viser til at implementeringen av nærpolitireformen er i full gang, og strukturelle endringer gjøres for å sikre et kvalitetsløft i norsk politi. Med færre politidistrikt og sammenslåing av lensmannskontorer samles politiledelsen og etterforskningsmiljøene mer, og vil ha større kapasitet og spisskompetanse for å arbeide bedre med kompleks kriminalitet, også organisert kriminalitet. Flertallet konstaterer også at Politidirektoratet, i samarbeid med Riksadvokaten, har utarbeidet en handlingsplan for løft av etterforskningsfeltet.

Flertallet viser også til at politiet under Solberg-regjeringen, med støtte fra Kristelig Folkeparti, har fått hjemmel til å benytte seg av skjult dataavlesning, dersom rettssikkerhetskrav som domstolskontroll er oppfylt. Dette gir politiet mulighet til å avlese kryptert datakommunikasjon i de tilfeller det er mistanke om alvorlig kriminalitet, slik som eksempelvis organisert narkotikarelatert kriminalitet.

Flertallet vil også peke på at hver kommune nå får minst én politikontakt som skal arbeide med kommunen, skolen og politiet med forebygging av kriminalitet og at ungdom havner på skråplanet. Dette vil være et viktig forebyggings tiltak for å hindre at ungdom blir medlemmer av kriminelle gjenger.

Flertallet viser til at regjeringen er i gang med en utredning om taushetsplikt. Regler om oppholds-

forbud finnes allerede i dag, og exit-program for gjengmedlemmer ivaretas av dagens reaksjoner i straffespolet for å sikre individuell oppfølging.

Flertallet vil også understreke at samarbeidspartiene prioriterer kampen mot menneskehandel, og viser til at regjeringen la frem en handlingsplan mot menneskehandel i desember 2016. Internasjonalt er Norge med i Baltic Sea Task Force som er et operativt samarbeid mellom politi- og grensekontrollmyndighetene i 11 land. Norge bidrar også inn i Europol, Frontex-operasjoner og Østersjøregionens grensekontroll samarbeid.

Flertallet ser at politiet nå er i en krevende og nødvendig omstillingsprosess i forbindelse med implementeringen av nærpolitireformen. Dette reformarbeidet, samt nye politimetoder og ikke minst en kontinuerlig budsjettmessig styrking av politiet, gjør at Norge i fremtiden vil være rustet til å håndtere gjengkriminalitet og organisert kriminalitet. Flertallet viser til at det vil være lite heldig på det nåværende tidspunktet å iverksette parallelle eller overlappende prosesser som kan bidra til å vanskeliggjøre den omstillingen politiet nå gjennomfører. Endringene i politiet gjennomføres blant annet for å styrke bekjempelsen av nettopp den type kriminalitet som er beskrevet i representantforslaget.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet understreker viktigheten av å fremme nye tiltak for å møte utviklingen i organisert kriminalitet og gjengkriminalitet.

Disse medlemmer viser til at den forrige systematiske gjennomgangen av feltet var i Meld. St. 7 (2010–2011) med tittelen Kampen mot organisert kriminalitet – en felles innsats, under regjeringen Stoltenberg II.

Disse medlemmer påpeker at utviklingen i kriminalitetsbildet tilsier at meldingen burde blitt fulgt opp, og viser til egne forslag i representantforslaget som er til behandling.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at fagmiljøer i politiet som arbeider mot organisert kriminalitet, ikke svekkes, men styrkes, ved ny organisering av de nye politidistriktene.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at politiet er i stand til å møte de kriminelle gjengene og den organiserte kriminaliteten på en god, langsiktig og konsentrert måte.»

«Stortinget ber regjeringen styrke det lokale forebyggende arbeidet mot gjengkriminalitet.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at taushetsplikten ikke er til hinder for god tverretatlig og tverrfaglig samarbeid for å nå unge gjengmedlemmer og forebygge at flere ungdommer rekrutteres til kriminelle gjenger.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at politiet har særlig innsats rettet mot gjengmiljøer som har fotteste i boområder, nær skoler eller i nærheten av organiserte fritidsaktiviteter.»

«Stortinget ber regjeringen legge bedre til rette for at politiet skal kunne bruke oppholdsforbud for å forebygge voldshendelser og vurdere om det bør gis mulighet til å ilegge oppholdsforbud i særlige områder etter endt soning.»

«Stortinget ber regjeringen innføre et systematisk arbeid med exit-program for gjengmedlemmer.»

«Stortinget ber regjeringen bedre oppfølgingen av og tilbudet til mulige ofre for organisert kriminalitet, som ofre for menneskehandel og tvangsarbeid, og dermed også legge til rette for å avdekke og etterforske flere bakmenn og oppklare flere saker.»

«Stortinget ber regjeringen styrke Norges internasjonale innsats mot organisert kriminalitet, særlig gjennom Europol og Østersjø samarbeidet.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak for Stortinget om oppfølging av Meld. St. 7 (2010–2011) Kampen mot organisert kriminalitet, herunder arbeidet med å 'følge pengene'.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for at fagmiljøer i politiet som arbeider mot organisert kriminalitet, ikke svekkes, men styrkes, ved ny organisering av de nye politidistriktene.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sørge for at politiet er i stand til å møte de kriminelle gjengene og den organiserte kriminaliteten på en god, langsiktig og konsentrert måte.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen styrke det lokale forebyggende arbeidet mot gjengkriminalitet.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen sørge for at taushetsplikten ikke er til hinder for god tverretatlig og tverrfaglig samarbeid for å nå unge gjengmedlemmer og forebygge at flere ungdommer rekrutteres til kriminelle gjenger.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen sørge for at politiet har særlig innsats rettet mot gjengmiljøer som har fotteste i boområder, nær skoler eller i nærheten av organiserte fritidsaktiviteter.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen legge bedre til rette for at politiet skal kunne bruke oppholdsforbud for å forebygge voldshendelser og vurdere om det bør gis mulighet til å ilegge oppholdsforbud i særlige områder etter endt soning.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen innføre et systematisk arbeid med exit-program for gjengmedlemmer.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen bedre oppfølgingen av og tilbudet til mulige ofre for organisert kriminalitet, som ofre for menneskehandel og tvangsarbeid, og dermed også legge til rette for å avdekke og etterforske flere bakmenn og oppklare flere saker.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen styrke Norges internasjonale innsats mot organisert kriminalitet, særlig gjennom Europol og Østersjø samarbeidet.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen legge frem en sak for Stortinget om oppfølging av Meld. St. 7 (2010–2011) Kampen mot organisert kriminalitet, herunder arbeidet med å «følge pengene».

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:121 S (2016–2017) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan Bøhler, Hadia Tajik, Lene Vågslid, Kari Henriksen og Jorodd Asphjell om å bekjempe gjengkriminalitet og organisert kriminalitet – vedlegges protokollen.

Oslo, i justiskomiteen, den 30. mai 2017

Hadia Tajik

leder

Hårek Elvenes

ordfører

